

ECLAD300 Η γλώσσα του παιδιού και οι διαταραχές της

Τίτλος Μαθήματος	Η γλώσσα του παιδιού και οι διαταραχές της			
Κωδικός Μαθήματος	ECLAD300			
Τύπος μαθήματος	Υποχρεωτικό			
Επίπεδο	Μεσαίο			
Έτος / Εξάμηνο φοίτησης	3 ^ο έτος / 5 ^ο εξάμηνο			
Όνομα Διδάσκοντα	Μαρία Χριστοδουλίδου, Χρύσα Νίτσιου			
ECTS	6	Διαλέξεις / εβδομάδα	13	Εργαστήρια / εβδομάδα
Στόχοι Μαθήματος	Το μάθημα στοχεύει να αναλύσει (α) τη γλωσσική ανάπτυξη δίνοντας έμφαση στην κατάκτηση του συντακτικού, της σημασιολογίας και της επικοινωνίας και (β) τις διάφορες διαταραχές ομιλίας – λόγου.			
Μαθησιακά Αποτελέσματα	<ol style="list-style-type: none"> 1. Να περιγράφουν τη γλωσσική ανάπτυξη δίνοντας έμφαση στο συντακτικό, στη σημασιολογία και την επικοινωνία. 2. Να αναλύουν θεωρητικά ζητήματα μάθησης της γλώσσας όπως τη φύση του γλωσσικού συστήματος και των μηχανισμών μάθησης. 3. Να αναλύουν την κατάκτηση του φωνολογικού συστήματος. 4. Να αναλύουν την κατάκτηση της γραμματικής. 5. Να περιγράφουν την κατάκτηση των σημασιολογικών γνώσεων. 6. Να περιγράφουν την ανάπτυξη γραμματολογικών, κειμενικών και κοινωνιογλωσσολογικών ικανοτήτων. 7. Να περιγράφουν τις γνωστικές και κοινωνικές διαστάσεις των χρήσεων του λόγου και τις διαπολιτισμικές διαφορές στη γλωσσική κοινωνικοποίηση. 8. Να ανακαλούν και να αναλύουν τις διάφορες διαταραχές λόγου. 9. Να εφαρμόζουν πληροφορίες από το μάθημα στην αντιμετώπιση διαταραχών ομιλίας – λόγου. 			
Προαπαιτούμενα	όχι	Συναπαιτούμενα	όχι	
Περιεχόμενο Μαθήματος	<ul style="list-style-type: none"> • Ιστορική ανασκόπηση του κλάδου: Η επίδραση της θεωρίας του Chomsky, κρίσιμη περίοδος κατάκτησης γλώσσας, νέοι τρόποι περιγραφής της γλώσσας και της γλωσσικής ανάπτυξης, η ιστορική εξέλιξη του χώρου, έμφαση στο συντακτικό, έμφαση στη σημασιολογία, έμφαση στην επικοινωνία, η κατάσταση των πραγμάτων σήμερα. • Θεωρητικά ζητήματα της μάθησης της γλώσσας: Η συμπεριφοριστική και η νοησιοκρατική θεώρηση της μάθησης, η εμπειριοκρατική και η ορθολογιστική θεώρηση της μάθησης, η φύση του γλωσσικού συστήματος, η φύση των συνθηκών μάθησης, η φύση των μηχανισμών μάθησης. 			

	<ul style="list-style-type: none"> • Η κατάκτηση του φωνολογικού συστήματος: Ορισμός του φωνολογικού συστήματος, η ικανότητα φωνολογικής ανάλυσης της γλώσσας, η προγλωσσική περίοδος, φωνολογική ανάπτυξη στο παιδί, θεωρίες της φωνολογικής ανάπτυξης. • Η κατάκτηση της γραμματικής: Το σύστημα της γραμματικής, η ικανότητα γραμματικής ανάλυσης της γλώσσας, φαινόμενα της γραμματικής ανάπτυξης, θεωρητικές ερμηνείες της κατάκτησης της γραμματικής. • Η κατάκτηση των σημασιολογικών γνώσεων: Ο σημασιολογικός τομέας της γλώσσας, η ψυχολογική διάσταση της κατάκτησης του λεξικού, θεωρίες της σημασιολογικής ανάπτυξης. • Η ανάπτυξη γραμματολογικών, κειμενικών και κοινωνιογλωσσολογικών ικανοτήτων: Η ανάπτυξη επικοινωνιακών προθέσεων και επικοινωνιακών ικανοτήτων, πραγματολογικών, κειμενικών και κοινωνιογλωσσολογικών γνώσεων. • Επικοινωνιακές ικανότητες και εκπαίδευση: Γνωστικές διαστάσεις των χρήσεων του λόγου, κοινωνικός και προσωπικός λόγος, αποπλαισιωμένος και πλαισιωμένος λόγος, κατευθυντικός και ερμηνευτικός λόγος, αναφορικός και εκφραστικός λόγος, γνωστικές διαστάσεις του λόγου και εκπαίδευση, κοινωνικές διαστάσεις των χρήσεων του λόγου, διαπολιτισμικές διαφορές στη γλωσσική κοινωνικοποίηση, επικοινωνιακές δεξιότητες και εκπαίδευση. • Διαταραχές λόγου και ομιλίας: Ιστορική Αναδρομή, ταξινόμηση διαταραχών λόγου, αίτια, επιπτώσεις, παρέμβαση. • Διαταραχές – Άρθρωσης, ακουστικής διάκρισης, κατανόησης, έκφρασης, δομής, χρήσης.
<p>Μεθοδολογία Διδασκαλίας</p>	<p>Η διδασκαλία του μαθήματος αποτελείται από διαλέξεις για την προσφορά του θεωρητικού υπόβαθρου για τη γλώσσα του παιδιού προσχολικής ηλικίας, από συζητήσεις για την κατάκτηση του φωνολογικού συστήματος, της γραμματικής και των κοινωνιογλωσσολογικών ικανοτήτων και από διαλέξεις και παρουσιάσεις για τις διαταραχές του λόγου των μικρών παιδιών. Οι διαλέξεις και η εμπλοκή των φοιτητών σε μικροέρευνες και παρουσιάσεις στοχεύουν στην ανάπτυξη παιδαγωγικών και ερευνητικών δεξιοτήτων και συνεργασίας όλων των φοιτητών.</p>
<p>Βιβλιογραφία</p>	<p>Εγχειρίδια</p> <p>Κατή, Δ. 1992. Γλώσσα και επικοινωνία στο παιδί. Αθήνα: Εκδόσεις Οδυσσέας.</p> <p>Μότσιου, Ε. 2014. Εισαγωγή στην Ανάπτυξη της Γλώσσας. Θεσσαλονίκη: University Studio Press.</p> <p>Παπαηλιού, Χ. 2005. Η ανάπτυξη της γλώσσας: Θεωρητικές προσεγγίσεις και ερευνητικά δεδομένα από την τυπική και αποκλίνουσα γλωσσική συμπεριφορά. Εκδόσεις Παπαζήσης.</p> <p>Συμπληρωματική βιβλιογραφία</p> <p>Bishop, D.V.M. 2017. Why is it so hard to reach agreement on terminology? The case of developmental language disorder (DLD), International journal of Language & Communication Disorders, 52(6), 671-680.</p> <p>Βυγκότσκι, Λ. 1993. Σκέψη και γλώσσα. Αθήνα: Εκδόσεις Γνώση</p> <p>Friedrich, H. 2000. Επικοινωνία στο νηπιαγωγείο. (Επιμ. Χρυσάφιδης, μετφρ. Νούσια). Αθήνα: Τυποθητω.</p>

	<p>Καίλα, Μ., Πολεμικός, Ν. & Φιλίππου, Γ. 1997. Άτομα με Ειδικές Ανάγκες. Ελληνικά Γράμματα. Β τόμος: Διαταραχές Λόγου.</p> <p>Τζουριάδου, Μ. 1995. Ο λόγος του παιδιού προσχολικής ηλικίας. Εκδόσεις Προμηθεύς.</p> <p>Kaltsa, M., Prentza, A., and Tsimpli, I. M. 2019. Input and literacy effects in simultaneous and sequential bilinguals: the performance of Albanian-Greek speaking children in sentence repetition. <i>Int. J. Biling.</i> 24, 159–183. doi: 10.1177/1367006918819867</p> <p>Klem, M., Melby-Lervåg, M., Hagtvet, B., Lyster, S. A. H., Gustafsson, J. E., and Hulme, C. 2015. Sentence repetition is a measure of children's language skills rather than working memory limitations. <i>Dev. Sci.</i> 18, 146–154. doi: 10.1111/desc.12202</p> <p>Kostoulas, A., and Motsiou, E. 2020. Family language policy in mixed-language families: an exploratory study of online parental discourses. <i>Int. J. Biling. Educ. Biling.</i> 1–13. doi: 10.1080/13670050.2020.1715915</p> <p>Λιβανίου, Ε. 2004. Μαθησιακές δυσκολίες και προβλήματα συμπεριφοράς στην κανονική τάξη. Εκδόσεις Κέδρος</p> <p>Miller, G. 1995. Γλώσσα και ομιλία. Κεφ. 10, Η απόκτηση της γλώσσας. Αθήνα: Gutenberg.</p> <p>Μοτσιου, Ε. 2015. Παρετυμολογία και παιδική γλώσσα. <i>Παιδαγωγική Επιθεώρηση</i>, 60: 110-119.</p> <p>Πιαζέ, Ζ. (2001). Η γλώσσα και η σκέψη του παιδιού. Εκδόσεις Καστανιώτη.</p> <p>Pratt, A. S., Peña, E. D., and Bedore, L. M. 2020. Sentence repetition with bilinguals with and without DLD: differential effects of memory, vocabulary, and exposure. <i>Biling. Lang. Cogn.</i> 1–14. doi: 10.1017/s1366728920000498</p> <p>McVeigh, C., Wylie, J., and Mulhern, G. 2019. Verbal and visuospatial working memory in immersion-educated bilingual children. <i>Int. J. Biling. Educ. Biling.</i> 22, 505–517. doi: 10.1080/13670050.2016.1271769</p> <p>Στασίνος, Δ. Π. 1999. Μαθησιακές δυσκολίες του παιδιού και του εφήβου. Gutenberg.</p>
Αξιολόγηση	<p>Η αξιολόγηση των φοιτητών γίνεται με μία <u>ενδιάμεση γραπτή εξέταση</u> και μία <u>τελική γραπτή εξέταση</u> των θεωρητικών ζητημάτων που αφορούν στη γλώσσα του παιδιού και τις διαταραχές της και με <u>εκπόνηση εργασίας ή/και παρουσίαση</u> που μπορεί να είναι βιβλιογραφική ανασκόπηση. Οι εργασίες πρέπει να αναρτώνται στο e-learning. Τα ποσοστά της κάθε αξιολόγησης κατανέμονται ως εξής:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ενδιάμεση : 30% • Εργασία ή/και παρουσίαση: 20% • Τελική: 50%
Γλώσσα	Ελληνική